

Przepisy BHP w salach ćwiczeniowych Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego

W salach ćwiczeniowych Instytutu Botaniki obowiązują ogólne przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy zamieszczone na stronie www Inspektoratu BHP Uniwersytetu Jagiellońskiego, w zakładce „przepisy BHP” <https://ibhp.uj.edu.pl/przepisy-bhp>

OGÓLNE ZASADY UCZESTNICTWA W ĆWICZENIACH

1. W pomieszczeniu mogą przebywać wyłącznie osoby do tego uprawnione, będące uczestnikami aktualnie prowadzonych zajęć ćwiczeniowych.
2. Odzież wierzchnią należy zostawić w miejscu do tego wyznaczonym.
3. Student jest odpowiedzialny za powierzone preparaty, sprzęt manipulacyjny (igły, pęsety, żyletki, skalpele) oraz optyczny; ponosi odpowiedzialność za zgubienie lub uszkodzenie sprzętu poprzez użycie niezgodne z przeznaczeniem.
4. Po zakończeniu zajęć student jest zobowiązany:
  - a) uporządkować swoje stanowisko pracy,
  - b) wyłączyć urządzenia optyczne i pozostawić je w stanie gotowym do ponownego użycia.
5. Na stanowiskach pracy występują następujące zagrożenia:
  - a) elementy i materiały niebezpieczne (urazowe): żyletki, skalpele, igły preparacyjne, pęsety, drobne i ostre elementy szklane (szkiełka mikroskopowe),
  - b) materiał biologiczny, mogący stanowić źródło alergii lub zatruc (np. pyłek kwiatowy, owoce, nasiona, orzechy, grzyby pleśniowe, wydzieliny roślin), owocniki grzybów trujących, gleba, okazy roślin,
  - c) odczynniki chemiczne (acetokarmin, chlorek cynku, entellan, etanol, karmin ałunowy, kwas mlekowy, kwas octowy, odczynnik Melzera, płyn Lugola, r-r błękitu aniliny w kwasie mlekowym, salicylan metylu, siarczan aniliny, wodorotlenek potasu, wodorotlenek sodu, zieleń jodowa). Karty charakterystyk substancji niebezpiecznych zostaną przedstawione przez prowadzącego,
  - d) źródło ognia (palnik spirytusowy).
6. Bezpieczne warunki pracy osiągane są poprzez poniżej wymienione środki: organizacyjne, ostrożności oraz ochrony indywidualnej.

ZASADY BEZPIECZNEGO WYKONYWANIA PRACY

7. Wszelki sprzęt znajdujący się na wyposażeniu sal ćwiczeniowych należy używać wyłącznie zgodnie z przeznaczeniem i instrukcją obsługi.
8. Narzędziami ostrymi (tj. żyletkami, skalpelami, igłami preparacyjnymi, pęsetami, szkiełkami podstawowymi i nakrywkowymi itp.) należy posługiwać się z należytą ostrożnością i używać ich wyłącznie zgodnie z przeznaczeniem.
9. Okazy zielnikowe, okazy paleobotaniczne (skamieniałości roślin w przeszklonych pudełkach) i preparaty zakonserwowane w płynie (w pojemnikach plastikowych i szklanych) należy obserwować w taki sposób, aby nie uległy uszkodzeniu (szczegółowych instrukcji udziela prowadzący).
10. Trwałe preparaty mikroskopowe podaje i odbiera prowadzący.
11. Pobieranie żywego materiału w celu wykonania preparatów mikroskopowych odbywa się w miejscach do tego wyznaczonych i pod kontrolą prowadzącego.

12. Przy kontakcie z glebą lub podłożem do uprawy roślin należy obowiązkowo używać rękawiczek ochronnych i zachować szczególną ostrożność, aby nie zranić się i nie zakazić mikroorganizmami chorobotwórczymi (np. laseczką tężca).
13. Osoby uczulone na materiał biologiczny powinny zachować szczególną ostrożność i zabezpieczyć się w odpowiednie środki odczulające.
14. Zachować ostrożność podczas korzystania z odczynników chemicznych, aby nie dostały się do oka i na skórę.
15. Otwartym płomieniem może posługiwać się tylko prowadzący ćwiczenia.
16. W razie gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia, należy powstrzymać się od wykonywania pracy i niezwłocznie zawiadomić o tym prowadzącego zajęcia oraz inne osoby będące w rejonie zagrożenia.

CZYNNOŚCI ZABRONIONE

17. Nie wolno kłaść pojemników z wodą w pobliżu urządzeń elektrycznych.
18. Nie wolno zmieniać położenia sprzętu optycznego.
19. Odczynniki i inne płyny, a także pojemniki z wodą, mają stałe miejsce na specjalnie do tego celu przeznaczonych tacach i nie wolno ich samowolnie zabierać i przenosić.
20. Podczas trwających zajęć ćwiczeniowych nie wolno jeść ani pić.
21. Po salach należy przemieszczać się z ostrożnością, nie biegać!

Kraków, 2.10.2019 r.

/-/ dr hab. Joanna Zalewska-Gałosz, prof. UJ
Dyrektor Instytutu Botaniki UJ